

Leerlijnenpakket Leerroute 6 taal, lezen en spelling	
Begrijpend luisteren	Leerjaar
Luistert met aandacht naar de leerkracht als deze een prentenboek voorleest of iets vertelt.	1
Reageert na herhaald lezen verbaal of non-verbaal op bekende woorden of situaties uit een boek.	1
Begrijpt een korte tekst	1
Beantwoordt gesloten vragen (ja/nee, keuzevragen) over een voorgelezen tekst.	1
Luistert naar en geeft een adequate reactie op de leerkracht en andere leerlingen in één op één situaties.	1
Begrijpt gedragsaanwijzingen (Wil je een doekje pakken voor in de klas?).	1
Begrijpt informatieve mededelingen buiten het hier en nu (morgen gaan we naar de dierentuin).	1
Luistert met aandacht naar de leerkracht en medeleerlingen als zij in de groep iets vertellen.	2
Voorspelt globaal waarover een verhaal zal gaan en het vervolg na deel van het verhaal.	2
Toont dat het verhaal begrepen is met steun van illustraties.	2
Onderscheidt met behulp van picto's hoofdcomponenten van een verhaal (wie, wat, waar).	2
Luistert gericht naar een korte voorgelezen tekst (beantwoordt een vooraf gestelde luistervraag).	2
Voert na het luisteren naar een instructieve tekst de genoemde handeling uit (versje met gebaren, spelregels, weten wat je moet doen als luisterdoel).	2
Beantwoordt met behulp van leerkracht vragen over een tekst of geeft dit weer (naspelen, tekening, stripverhaal ordenen).	2
Stelt vragen over een tekst om beter te begrijpen wat er bedoeld wordt (Is poes boos?).	2
Geeft aan wat hij van een gesproken tekst vindt (geeft eigen mening)	2
Vertelt een gedeelte van een verhaal na zonder steun van illustraties.	3
Onderscheidt met behulp van picto's hoofdcomponenten van een verhaal (wanneer, hoe).	3
Vertelt na het luisteren naar een informatieve tekst waar het over gaat of legt dit schriftelijk vast (poster, tekening, informatieverwerving als luisterdoel).	3
Luistert tijdens het werken in tweetallen naar zijn medeleerlingen.	3
Voorspelt de loop van een verhaal en stelt deze al luisterend bij	3
Beantwoordt op aanwijzing van leerkracht vragen over een tekst of geeft dit weer (naspelen, tekeningen, stripverhaal ordenen)	3
Vertelt een verhaal in grote lijnen na zonder steun van illustraties	4
Begrijpt een eenvoudig voorgelezen of verteld verhaal afgestemd op leeftijd	4
Luistert tijdens het werken in groepjes naar zijn medeleerlingen.	4
Herkent de aangeboden tekstsoorten (verhaal, recept)	4
Begrijpt instructies voor lees- en rekenopdrachten en past deze toe	4
Onderscheidt belangrijke en minder belangrijke informatie bij korte instructies	4
Luistert met aandacht naar de leerkracht en medeleerlingen als zij in de groep iets vertellen	5-6
Benoemt na het luisteren naar een overtuigende tekst van 2-3 minuten wat de bedoeling van de spreker is (herkennen van overtuigen als luisterdoel).	5-6
Luistert naar een tekst waarin gericht een volgorde, vraag-antwoord, voorbeeld, middel-doel of oorzaak-gevolgrelatie kan voorkomen.	5-6
Herkent de signaalwoorden die kenmerkend zijn voor deze relaties.	5-6
Geeft de genoemde relaties aan.	5-6
Herkent de structuur van een verhaal of presentatie bij het beluisteren ervan (inleiding, kern, slot).	5-6
Verwoordt verwijsrelaties in een verhaal.	5-6
Wijst de hoofdpunten van korte en duidelijke berichten aan op radio en tv en via internet te noemen als onderwerp en context bekend zijn.	6-7
Benoemt na het luisteren naar een meningtekst de verschillende meningen over een onderwerp (herkennen van een mening als luisterdoel).	6-7
Maakt bij het luisteren naar een meningtekst onderscheid tussen feiten, meningen en argumenten.	6-7
Luistert globaal, precies en selectief (herhaalt het tekstgedeelte wat voor hem relevant is)	6-7

Maakt gestructureerde (schematisch opgesteld, duidelijke zinnen) aantekeningen tijdens het luisteren naar een tekst van 5-10 minuten.	7-8
Trekt conclusies op grond van de aantekeningen (dit heb ik onthouden).	7-8
Luistert globaal, precies, selectief en kritisch (onderscheidt feiten, meningen, willen overtuigen).	7-8
Past na hierop gericht te zijn zelfstandig de begrijpend luisterstrategieën toe.	7-8
Stelt kritische vragen over een voorgelezen, informatieve tekst.	7-8
Herkent de signaalwoorden die kenmerkend zijn voor vergelijkings- en voorwaardenrelaties (woorden als evenals, ook, mits, tenminste als, als voldaan is aan).	7-8
Haalt belangrijke informatie uit een voorgelezen tekst en stemt zijn manier van luisteren daarop af (bijvoorbeeld globaal, precies, selectief/gericht).	7-8
Begrijpt voorgelezen teksten met een eenvoudige structuur en een lage informatie-dichtheid waarvan de informatie herkenbaar is geordend, wordt herhaald en waarin duidelijk gebruik wordt gemaakt van verwijs-, verbindings- en signaalwoorden.	7-8
Haalt uit korte berichten op bijvoorbeeld een telefoonbeantwoorder de benodigde informatie op een vooraf duidelijk gestelde vraag, zoals openingstijden, adres of telefoonnummer.	7-8
Stelt bij verschillende tekstsoorten zelfstandig en op eigen initiatief het luisterdoel (informatie opnemen, mening horen) vast en stemt hier zijn manier van luisteren op af (globaal, precies, selectief/gedrag).	8
Past deze begrijpend luisterstrategieën zelfstandig toe.	8
Verwoordt een oordeel over een tekst(deel) of tv- en radioprogramma (of fragment ervan).	8
Luistert globaal (geeft de hoofdlijnen weer) en precies (geeft details uit een tekst weer).	8
Interpreteert informatie en meningen voor zover deze dichtbij de leerling staan.	8
Selecteert informatie uit verschillende bronnen, die auditieve informatie overbrengen/(radio, tv) vergelijkt deze en legt verbanden.	8
Begrijpt een op leeftijd afgestemd voorgelezen of verteld verhaal van 5-10 minuten (Een groot deel van de woorden behoort tot de meest frequente woorden of tot de woorden die de leerlingen zelf gebruiken. Formeel taalgebruik beperkt zich tot het meest voorkomende)	8
Legt relaties tussen tekstuele informatie en eigen kennis en ervaringen.	8
Herkent het doel van een reclameboodschap en de impact van media in het dagelijks leven (meningvorming voor iedereen).	8
Meningen over gesproken taal en conclusies trekken	
Praat mee over bekeken informatieve prentenboeken en foto's in tijdschriften	2
Praat mee over de verschillen en overeenkomsten tussen informatieve prentenboeken over hetzelfde onderwerp (wat gebeurt er in het ene boek en in het andere boek)	2
Herkent de verschillen en overeenkomsten tussen foto's (in tijdschriften)	2
Vergelijkt verschillende boeken en teksten over hetzelfde thema en let daarbij op de verschillen (verschillende invalshoek)	3
Ervaart dat iemand anders een andere invulling van hetzelfde onderwerp kan hebben	4
Vertelt wat hij van een tekst vindt	4
Ervaart dat iemand anders een ander waardeoordeel over een tekst kan hebben	4
Vertelt wat hij van de inhoud van een tekst vindt en illustreert dit met voorbeelden en argumenten	5-6
Vergelijkt gevonden informatie uit verschillende bronnen met elkaar en geeft er een waardeoordeel over	6-7
Onderscheidt feiten en meningen in een betogende tekst (vooral met signaalwoorden als 'ik vind')	6-7
Herkent het doel van de schrijver in een betogende tekst (overtuigen en tot actie overhalen in een advertentietekst)	6-7
Vergelijkt eigen mening met de mening in de tekst en formuleert een eigen mening	6-7
Stelt zichzelf tijdens het lezen vragen over relevantie, betrouwbaarheid, mening of feit (kritisch lezen)	7-8
Merkt onjuistheden of tegenstrijdigheden in een tekst op	7-8
Schat zelfstandig het waarheidsgehalte van informatie in en gaat na of dit uit betrouwbare bron komt (o.a. bij website)	7-8
Herkent technieken om te overreden in reclameteksten	7-8
Onderbouwt de eigen mening met argumenten (Leerlijn 7.1 Meningen over geschreven taal en conclusies trekken)	7-8
Analyseert argumenten voor een mening en vergelijkt dit met eigen mening	8
Selecteert informatie op internet kritisch met het oog op betrouwbare en onbetrouwbare bronnen	8

Begrijpen lezen en studerend lezen	
Begrijpt de betekenis van veel voorkomende logo's en picto's	1
Begrijpt dat illustraties en tekst een samenhangend geheel vormen	1
Spreekt verwachtingen uit aan de hand van omslag en illustraties	2
Begrijpt het permanente karakter en communicatieve doel van iets wat geschreven is (bijv. namenlijst)	2
Geeft betekenis aan zelf gelezen woorden en zinnen.	3
Weet dat de zinnen in een tekst met elkaar verband houden	3
Herkent 2 tekstsoorten waaronder een informatieve tekst en een fictionele tekst	4
Past de bij de tekstsoort horende strategieën toe bij het lezen van teksten..	4
Voorspelt de inhoud op basis van titel en illustraties	4
Bedenkt wat hij al weet voor de tekst gelezen wordt	4
Geeft moeilijke woorden aan en gebruikt enkele manieren om de betekenis te achterhalen(woordhulp)	4
Weet enkele vragen over de tekst aan te geven	4
Trekt conclusies(afleidingen) en beantwoordt vragen op basis van concrete aanwijzingen in de tekst	4
Kent de functie van kopjes	4
Herkent in een duidelijk gestructureerde tekst de tijdsopvolging (plaats, gebeurtenis, mens)	4
Geeft na het lezen aan waar de tekst over gaat	4
Vertelt wat hij van een gelezen tekst vindt	4
Koppelt verwijswwoorden aan antecedenten	4
Past de bij de tekstsoort horende strategieën toe bij het lezen van teksten...	5-6
Voorspelt de inhoud op basis van kopjes, lezen van enkele zinnen etc	5-6
Herkent alinea's	5-6
Herkent de briefvorm	5-6
Lost het probleem van een moeilijke zin of zinnen op(herlezen etc.)	5-6
Herkent aan de hand van signaalwoorden de volgorde en vraag/antwoord structuur in een tekst	5-6
Visualiseert een tekst(schema, web)	5-6
Bepaalt de functie van leestekens: komma, dubbele punt, aanhalingstekens, puntjes	5-6
Onderscheidt verschillende soorten teksten, zoals verhalende, informatieve, directieve, beschouwende en argumentatieve teksten	5-6
Herkent de structuur van verhalende teksten	5-6
Herkent een meningtekst	6-7
Herkent de inleiding bij een tekst en de opbouw in delen	6-7
Herkent de grafische vormgeving van een tekst	6-7
Past de bij de tekst horende strategieën toe bij het lezen van teksten	6-7
Ziet aan de signaalwoorden dat er sprake is van voorbeeld-, middel-doel- en oorzaak/gevolgstructuren in de tekst	6-7
Geeft het belangrijkste in een alinea aan	6-7
Stelt zichzelf vragen tijdens het lezen	6-7
Trekt conclusies op basis van concrete en minder concrete aanwijzingen in een tekst	6-7
Past zelfstandig en op eigen initiatief de bij de teksten horende strategieën toe bij het lezen van teksten van op	7-8
Herkent tabellen en grafieken	7-8
Voorspelt de inhoud van een tekst op basis van meerdere vormkenmerken	7-8
Past studievaardigheden toe om informatie te leren onthouden	7-8
Herkent diverse signaalwoorden en verbindingswoorden tussen zinnen	7-8
Herkent diverse verwijswwoorden en waar ze naar verwijzen	7-8

Ziet aan de signaalwoorden dat er sprake is van voorwaardelijke en vergelijkingsstructuren in een tekst	7-8
Leidt betekenisrelaties tussen zinnen en alinea's af en herkent inconsistenties	7-8
Herkent de structuur van verschillende soorten teksten	7-8
Leest teksten zo vlot dat woordherkenning tekstbegrip niet in de weg staat	7-8
Leidt de betekenis van een enkel onbekend woord af uit de context	7-8
Leest alle tekstsoorten die aan de orde zijn geweest met zelfstandige toepassing van de leesstrategieën m.a.w. weet hoe hij de verschillende teksten moet lezen en hoe hij hieruit relevante informatie kan krijgen	8
Stelt en beantwoordt voor, tijdens en na het lezen zelfstandig en op eigen initiatief een aantal vragen	8
Informatie verwerven en weergeven	
Zegt het alfabet op en wijst de plaats aan van de letters in het alfabet	4
Plaatst woorden in alfabetische volgorde op grond van de beginletter	4
Plaatst woorden in volgorde op basis van de eerste 2 beginletters	5-6
Zoekt snel informatie op die alfabetisch is geordend	5-6
Zoekt informatie op in een kinderwoordenboek, met behulp van een eenvoudige trefwoordenlijst of inhoudsopgave	5-6
Vindt informatie in eenvoudige schema's	5-6
Verzamelt informatie voor een tekst uit aangereikte informatiebronnen bijv. Informatieve boekjes en tijdschriften	5-6
Onderstreept belangrijke informatie	5-6
Geeft de gevonden informatie in een voorgestructureerd schema weer	5-6
Geeft de hoofdcomponenten uit de gevonden informatie weer (W en H vragen)	5-6
Vindt informatie in informatieve boeken en tijdschriften gebruikmakend van de inhoudsopgaven	6-7
Verzamelt voor een werkstuk of spreekt informatie uit verschillende soorten bronnen (internet, tijdschriften, boeken, interview)	6-7
Vindt informatie in tabellen, grafieken of schema's	6-7
Verwerkt verzamelde informatie (bijv. door het maken van aantekeningen)	6-7
Vindt informatie in een (jeugd) encyclopedie	7-8
Maakt een schema, uittreksel of samenvatting van een verhalende of informatieve tekst	7-8
Vergelijkt informatie uit verschillende teksten en verschillende typen bronnen met elkaar	8
Onderscheidt waardevolle en niet waardevolle informatie van het internet	8
Meningen over gesproken taal en conclusies trekken	
Geeft zijn mening als dit gevraagd wordt en licht deze mening toe	2
Vertelt of hij het wel of niet eens is met een mening	3
Luistert naar de mening van anderen	3
Vergelijkt meningen	4
Motiveert waarom hij het wel of niet eens is met een mening van de ander uit de groep	4
Vraagt in een gesprek naar de gevoelens of de mening van een ander (vind jij dat ook?)	5-6
Vraagt aan een ander of hij zijn mening verder wil beargumenteren	5-6
Geeft argumenten bij de eigen mening.	5-6
Besprekt meningen globaal vanuit de eigen mening	6-7
Verwoordt de mening van anderen	6-7
Houdt zijn standpunt vast.	6-7
Onderscheidt feiten en meningen met hulp van signaalwoorden (ik vind, volgens mij)	6-7
Illustreert mening met een voorbeeld	7-8
Houdt voor een groep klasgenoten een voorbereid betoog waarin een mening wordt onderbouwd met argumenten (boekbespreking)	7-8

Weet de informatie op waarde in te schatten, in relatie tot de bron	7-8
Vraagt anderen om het standpunt te verduidelijken	7-8
Herkent meningen die impliciet in een gesproken tekst voorkomen (zonder duidelijke signaalwoorden)	7-8
Luistert kritisch naar meningen en opvattingen en geeft hier een reactie op	7-8
Herkent taaltrucs in reclame (leest meningen in reclame kritisch)	7-8
Volgt de verschillende meningen in een gesprek.	8
Onderbouwt de eigen mening met argumenten.	8
Stelt zijn eigen standpunt ter discussie.	8
Formuleert in eigen woorden tegenover elkaar staande gezichtspunten	8
Uit zijn mening in de groep en luistert naar de ander om zo tot een besluit of compromis te komen	8
Maakt in een discussie een afweging van argumenten	8
Beoordeelt informatie vanuit meningen en geeft hier een reactie op	8
Voert gesprekken om informatie en meningen uit te wisselen	8
Drukt de mate van zekerheid van een standpunt uit	8
Spreeken	
Doet met behulp van gerichte vragen verslag van een zichtbare gebeurtenis.	1
Doet een mededeling (gebeurtenis of ervaring binnen en buiten het hier en nu).	1
Beschrijft concrete voorwerpen en situaties	1
Vergelijkt en ordent concrete voorwerpen naar uiterlijke en meer abstracte kenmerken en beschrijft dit	1
Drukt n.a.v. vragen zijn gevoelens of mening verbaal correct uit (bang, blij, boos, voorkeur voor activiteit aangeven).	1
Vraagt op een eenvoudige manier informatie of uitleg aan de leerkracht.	1
Spreekt redelijk goed verstaanbaar voor onbekenden (75-90% van de spraak is te herkennen voor volwassenen).	1
Herhaalt zijn uiting als hier om gevraagd wordt.	1
Maakt gebruik van constructies die volgorde aangeven (toen, daarna)	1
Drukt gevoelens of een mening op een voor onbekenden begrijpelijke wijze, uit	1
Vertelt spontaan of gevraagd over onderwerpen die hem bezighouden	1
Doet met behulp van gerichte vragen verslag van gebeurtenissen buiten hier en nu.	2
Maakt gebruik van constructies die volgorde aangeven (toen, daarna).	2
Drukt gevoelens of een mening op een voor onbekenden begrijpelijke wijze, uit.	2
Vertelt spontaan of gevraagd over onderwerpen die hem bezighouden.	2
Vertelt gestructureerd over een gebeurtenis of ervaring door opbouw en verbanden aan te geven met behulp van visueel ondersteunend materiaal (logische reeks plaatjes leggen van een verhaal).	2
Vertelt een voorgelezen verhaal na met behulp van illustraties	2
Geeft instructie (voor een spelletje).	2
Vraagt en geeft informatie over activiteiten in de groep aan de leerkracht en medeleerlingen.	2
Spreekt goed verstaanbaar voor onbekenden (90% van de spraak is te herkennen voor volwassenen).	2
Beantwoordt vragen over het eigen verhaal en geeft aanvullende informatie.	3
Vraagt om herhaling als iets niet begrepen is.	3
Geeft de volgorde van gebeurtenissen in een persoonlijk verhaal adequaat weer (zonder hulp van picto's).	3
Heeft inbreng bij het bespreken van een probleem in de groep (het papier is op en wat nu).	3
Heeft inbreng bij het maken van een plan in de groep.	3
Legt iets uit (hoe je een som oplost).	3
Vraagt en geeft informatie over het werken aan de leerstof aan de leerkracht en medeleerlingen.	3

Formuleert langere, ook samengestelde zinnen die nog vorm- en structuurfouten kunnen bevatten.	3
Vertelt een (voor)gelezen verhaal in grote lijnen na zonder hulp van illustraties.	3
Brengt gestructureerd verslag uit van gebeurtenissen, activiteiten en persoonlijke ervaringen.	4
Reageert adequaat op response uit de groep (blijft bij het onderwerp van het gesprek).	4
Vertelt een (voor)gelezen verhaal in grote lijnen na zonder hulp van illustraties	4
Brengt structuur aan in de presentatie (inleiding, kern, slot).	5-6
Spreekt met juist volume en afwisselend tempo.	5-6
Maakt gebruik van mimiek, gebaren en houding.	5-6
Heeft interactie met het publiek.	5-6
Past bij het uitvoeren van taalhandelingen in duo's en groepjes een aantal samenwerkingsvaardigheden toe (vragen stellen aan elkaar, reageren op wat een ander zegt, een ander helpen zonder voor te zeggen).	5-6
Gebruikt na gerichte vragen van de leerkracht complexe cognitieve functies voor meer abstracte onderwerpen buiten het hier en nu (ordenen, concluderen, redeneren).	5-6
Wisselt lange zinnen af met korte.	5-6
Zet aanschouwelijke middelen in (plaatjes, voorwerpen)	5-6
Houdt een uitgebreide, voorbereide presentatie over een onderwerp (meer beschouwend en wereldoriënterend) voor een groep klasgenoten.	6-7
Heeft inbreng in een discussie.	6-7
Maakt in zijn formuleringen nauwelijks nog vorm- en structuurfouten.	6-7
Houdt een kort voorbereid praatje voor een groep klasgenoten en reageert daarbij op eenvoudige vragen.	6-7
Gebruikt signaalwoorden om structuur aan te brengen in een presentatie.	7-8
Brengt het eigen gespreksdoel tot uiting met hulp.	7-8
Beschrijft alledaagse aspecten, zoals mensen, plaatsen en zaken.	7-8
Maakt gebruik van ondersteunende materialen om een voorbereide presentatie beter aan het publiek (breder publiek dan alleen ouders) over te brengen.	7-8
Presenteert op een persoonlijke manier.	8
Zorgt ervoor dat houding, intonatie en mimiek het gesprokene ondersteunen.	8
Improviseert tijdens presentatie waar nodig.	8
Beantwoordt vragen naar aanleiding van de presentatie.	8
Hanteert verschil tussen formele en informele situaties.	8
Geeft in grote lijnen redenen en verklaringen voor eigen meningen, plannen en handelingen.	8
Sociaal taalgebruik	
Gebruikt specifieke woorden bij iemand begroeten, afscheid nemen, bedanken	1
Stelt zichzelf voor met de voornaam	1
Geeft in gesprekjes met de leerkracht antwoorden op open vragen.	1
Praat niet voor zijn beurt.	1
Spreekt vrijuit in een bekende of veilige situatie.	1
Geeft aan wat hij wil binnen de context.	1
Neemt een aanbod beleefd aan of slaat het beleefd af (ja, graag of nee, dank u).	2
Gebruikt de aanspreekvorm "u" of "jij" in de juiste situatie.	2
Voert een eenvoudig telefoongesprek met bekenden.	2
Nodigt iemand in een één-op-één gesprek uit.	2
Vervult zowel de rol van luisteraar als spreker in een gesprek.	2
Neemt initiatieven in een één-op-één gesprek.	2
Kijkt terug op gesprekken (wat is zojuist besproken?).	2
Neemt actief deel aan gesprekken in kleine en grote groepen.	2
Laat een ander uitspreken.	2
Nodigt een bekende beleefd uit per telefoon.	3

Belt een bekende op en voert beleefd een gesprek (netjes de ander aanspreken, geen ongepaste woordkeus).	3
Biedt aan bekenden gepast zijn excuses aan.	3
Troost een bekende.	3
Past bij het uitvoeren van taalhandelingen in duo's of groepjes een aantal interactie- en gespreksvaardigheden toe (luisteren naar elkaar, elkaar laten uitpraten, om de beurt praten).	3
Let tijdens het spreken in de groep op de gespreksregels die aan de orde zijn.	3
Verwoordt gedachtes en denkvragen (waarom is dit zo?).	3
Is in staat om in een gesprek te redeneren, concluderen en vergelijken.	3
Snapt dat je verschillende spreek- en luisterdoelen kunt hebben (Wat is het doel van dit gesprek?).	3
Geeft een compliment aan bekenden.	4
Drukt ontevredenheid op een gepaste manier uit tegenover bekenden.	4
Geeft bekenden een waarschuwing.	4
Doet een bestelling bij onbekende volwassenen (in een winkel).	4
Legt zijn gevoel aan een bekende leeftijdgenoot uit.	4
Blijft bij het onderwerp.	4
Haakt spontaan aan bij het gesprek van een andere leerling.	4
Neemt het initiatief voor een gesprek in kleine en grote groepen.	4
Houdt een gesprekslijn vast.	4
Stelt denkvragen op basis van eerder verworven kennis.	4
Breidt kennis uit door deelname aan een denkgesprek.	4
Houdt rekening met de voorkennis van gesprekspartners.	4
Neemt de beurt wanneer dat gepast is.	4
Doet via communicatiemiddelen een verzoek aan bekende volwassenen en leeftijdgenoten (telefoon, computer).	5-6
Gebruikt beleefd taalgebruik om welkom te heten en iets aan te bieden	5-6
Houdt tijdens het vertellen van een eigen verhaal rekening met voorkennis van de luisteraar.	5-6
Voert gesprekken om uitleg of informatie te volgen.	5-6
Vraagt beleefd informatie aan onbekende volwassenen.	5-6
Geeft kritiek op een correcte manier aan bekenden.	5-6
Legt de weg uit aan een onbekende.	5-6
Stimuleert een medeleerling tot interactie.	5-6
Reflecteert op een verhaal of presentatie van zichzelf of anderen.	5-6
Beantwoordt een uitnodiging van onbekenden.	6-7
Geeft aan dat het belangrijk is om verzorgd taalgebruik te gebruiken.	6-7
Neemt een compliment van bekenden en onbekenden op een correcte manier in ontvangst.	6-7
Geeft beleefd informatie aan onbekende volwassenen (gegevens verstrekken aan bibliotheek).	6-7
Geeft telefonisch een boodschap door aan bekende volwassenen.	7-8
Uit een klacht in een situatie met bekenden.	7-8
Vraagt naar de mening van bekenden.	7-8
Geeft zijn mening (met argumenten) aan bekenden.	7-8
Leidt een groepsgesprek en een discussie (let op de beurtverdeling, bewaakt de voortgang).	7-8
Doet telefonisch een bestelling bij bekende volwassenen (een winkel).	7-8
Komt voor iemand op in een situatie met bekenden.	7-8
Overtuigt iemand in een situatie met bekenden.	7-8
Begint een kort gesprek, houdt dit gesprek gaande en beëindigt het.	7-8
Ondersteunt zijn woorden met non-verbaal gedrag.	7-8
Draagt nieuwe kennis over aan anderen.	7-8
Verwoordt het verschil tussen formeel en informeel taalgebruik.	7-8

Verwoordt het verschil tussen Standaardnederlands en dialect.	8
Voert eenvoudige gesprekken over vertrouwde onderwerpen in het dagelijks leven op en buiten school.	8
Past bij het spreken in de groep, duo's en groepjes interactievaardigheden/ gespreksvaardigheden toe.	8
Geeft beleefd telefonisch informatie aan onbekende volwassenen (gegevens verstrekken aan een openbare instantie).	8
Vraagt beleefd telefonisch informatie aan onbekende volwassenen (openbare instantie).	8
Uit een klacht in een situatie met onbekenden.	8
Vraagt naar de mening van onbekenden.	8
Geeft zijn mening (met argumenten) aan onbekenden.	8
Volgt de gesprekspartners tenzij ze voor onverwachte wendingen in een gesprek zorgen.	8
Levert en biedt in gesprekken binnen school informatie en luistert kritisch naar de aangeboden informatie.	8
Voert gesprekken om uitleg of instructie te geven.	8
Zorgt voor een goede beurtwisseling in een gesprek met meer dan twee personen.	8
Grijpt op een correcte wijze in als het gesprek vastloopt.	8
Respecteert de inbreng van anderen ongeacht de status.	8
Voert gesprekken over alledaagse en niet alledaagse onderwerpen uit dagelijks leven en school.	8
Verzamelt informatie via een vraaggesprek en verwerkt deze informatie.	8
Volgt de gesprekspartners tenzij ze voor onverwachte wendingen in een gesprek zorgen	8
Meningen over gesproken taal en conclusies trekken	
Geeft zijn mening als dit gevraagd wordt en licht deze mening toe.	2
Vertelt of hij het wel of niet eens is met een mening.	3
Luistert naar de mening van anderen.	3
Vergelijkt meningen.	4
Motiveert waarom hij het wel of niet eens is met een mening van de ander uit de groep.	4
Vraagt in een gesprek naar de gevoelens of de mening van een ander (vind jij dat ook?).	5-6
Vraagt aan een ander of hij zijn mening verder wil beargumenteren.	5-6
Geeft argumenten bij de eigen mening	5-6
Besprekt meningen globaal vanuit de eigen mening.	6-7
Verwoordt de mening van anderen.	6-7
Houdt zijn standpunt vast	6-7
Onderscheidt feiten en meningen met hulp van signaalwoorden (ik vind, volgens mij).	6-7
Illustreert mening met een voorbeeld.	7-8
Houdt voor een groep klasgenoten een voorbereid betoog waarin een mening wordt onderbouwd met argumenten (boekbespreking).	7-8
Weet de informatie op waarde in te schatten, in relatie tot de bron.	7-8
Vraagt anderen om het standpunt te verduidelijken.	7-8
Herkent meningen die impliciet in een gesproken tekst voorkomen (zonder duidelijke signaalwoorden).	7-8
Luistert kritisch naar meningen en opvattingen en geeft hier een reactie op.	7-8
Herkent taaltrucs in reclame (leest meningen in reclame kritisch).	7-8
Volgt de verschillende meningen in een gesprek	8
Onderbouwt de eigen mening met argumenten	8
Stelt zijn eigen standpunt ter discussie	8
Formuleert in eigen woorden tegenover elkaar staande gezichtspunten.	8
Uit zijn mening in de groep en luistert naar de ander om zo tot een besluit of compromis te komen.	8
Maakt in een discussie een afweging van argumenten.	8
Beoordeelt informatie vanuit meningen en geeft hier een reactie op.	8

Voert gesprekken om informatie en meningen uit te wisselen.	8
Drukt de mate van zekerheid van een standpunt uit.	8
Woordvorming	
Onderscheidt enkelvoud en meervoud bij zelfstandig naamwoorden.	4
Herkent en vormt meervoudsvormen op -en en -s.	4
Noemt in samenstellingen(zn-zn) de twee woorden en vormt samenstellingen.	4
Herkent en vormt verkleinwoorden op -je en -tje.	4
Past qua woordvorming en zinsbouw correct taalgebruik toe.	4
Herkent en vormt verkleinwoorden op -pje en -etje.	5-6
Weet aan welke achtervoegsels naamwoorden van vrouwelijke personen of dieren herkend worden en vormt naamwoorden voor de vrouwelijke variant.	5-6
Herkent en vormt regelmatige trappen van vergelijking.	5-6
Vervoegt werkwoorden in de o.t.t. (regelmatig).	5-6
Weet dat de persoonsvorm overeenkomt met het onderwerp qua enkelvoud en meervoud.	5-6
Werkt met synoniemen.	5-6
Werkt met collocaties.	5-6
Herkent en vormt meervoudsvormen met 's en onregelmatige meervoudsvormen.	6-7
Herkent de verbuiging van en verbuigt bijvoeglijke naamwoorden, inclusief stoffelijke bijv. nw.	6-7
Herkent en vormt onregelmatige trappen van vergelijking.	6-7
Herkent en gebruikt een aantal frequent voorkomende voor- en achtervoegsels (-loos, on-).	6-7
Herkent en vormt samenstellingen, opgebouwd uit zelfstandig naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden of werkwoorden.	6-7
Herkent en gebruikt scheidbare werkwoorden in zinnen.	6-7
Vervoegt ww in o.t.t.(onregelmatig).	6-7
Vervoegt ww in o.v.t. (sterk, zwak).	6-7
Breidt zijn kennis over voor- en achtervoegsels uit.	7-8
Kent het verschil tussen samenstellingen en afleidingen.	7-8
Vervoegt werkwoorden in de v.v.t. en v.t.t.	7-8
Vervoegt werkwoorden in de o.t.t.t en v.t.t.t.	7-8
Zinsbouw	
Herkent en benoemt zelfstandig naamwoorden (woorden voor mensen dieren, dingen).	4
Herkent en benoemt werkwoorden (doenwoord).	4
Weet dat een zin begint met een hoofdletter en kan eindigen met een punt of een vraagteken.	4
Herkent correcte en niet correcte zinnen (max.9 woorden).	4
Herkent en gebruikt vertel- en vraagzinnen.	4
Herkent en gebruikt bijvoeglijk naamwoorden.	5-6
Herkent en gebruikt de juiste persoonlijk voornaamwoorden.	5-6
Herkent en gebruikt voorzetsels van plaats en tijd.	5-6
Herkent en vormt vraagzinnen met en zonder vraagwoorden (uitbreiding vraagwoorden met welk(e) en woorden als waarmee).	5-6
Maakt samengestelde zinnen samen met een aantal voegwoorden c.q. verbindingswoorden (en, want, maar, dus, omdat, terwijl) en scheidt deze zinnen weer.	5-6
Weet wanneer het lidwoord 'een' wordt gebruikt.	5-6
Past hetgeen is geleerd over lidwoorden op de juiste manier toe.	5-6
Weet dat een zin kan eindigen met en uitroepteken.	5-6
Herkent en gebruikt de juiste bezittelijke voornaamwoorden.	6-7
Herkent en gebruikt de juiste aanwijzende voornaamwoorden.	6-7
Herkent en gebruikt persoons-aanduidende woorden als verwijswwoorden.	6-7
Herkent de verwijswwoorden 'die', 'deze', 'dat', 'dit' en bepaalt waar het verwijswoord naar verwijst.	6-7

Herkent voorzetsels van richting en een aantal andere voorzetsels.	6-7
Onderscheidt en benoemt onderwerp, persoonsvorm en hele werkwoord (woordenboekvorm) in een zin.	6-7
Herkent en benoemt de persoonsvorm van een zin door de zin vragend te maken.	6-7
Herkent en benoemt de persoonsvorm door het onderwerp te veranderen van enkelvoud naar meervoud of andersom.	6-7
Herkent en benoemt tijd van een zin.	6-7
Weet dat de persoonsvorm verandert als de zin van tijd verandert en vormt de juiste tijd van de persoonsvorm.	6-7
Vormt samengestelde zinnen met de voegwoorden of (onder- en nevenschikkend), toen, wanneer, doordat (onderschikkend).	6-7
Kent enkele toepassingen van een komma.	6-7
Herkent bijvoeglijke naamwoorden die van een werkwoord zijn gemaakt.	7-8
Vindt de persoonsvorm met de vraagproef, getalproef en tijdproef.	7-8
Herkent en benoemt de persoonsvorm en onderwerp in zinnen met een vraagwoord.	7-8
Herkent en benoemt het deelwoord in een zin.	7-8
Onderscheidt en benoemt werkwoordelijk gezegde in zin.	7-8
Verdeelt een enkelvoudige zin in persoonsvorm, onderwerp, gezegde en andere zinsdelen en noemt persoonsvorm, onderwerp en gezegde.	7-8
Herkent en gebruikt de juiste woordvolgorde in hoofd- en bijzin.	7-8
Leidt de woordenboekvorm af van werkwoorden met een vast voorzetsel.	7-8
Benoemt en gebruikt persoonsvorm, hele werkwoord en deelwoord van scheidbare werkwoorden.	7-8
Zet zinnen om van directe naar indirecte rede en andersom.	7-8
Gebruikt de juiste interpunctie bij de directe rede: dubbele punt, aanhalingstekens en hoofdletters.	7-8
Past de leerstof over ontleden en benoemen van zinsdelen veelvuldig toe (herhaling).	8
Herkent en benoemt lijdend voorwerp en meewerkend voorwerp.	8
Maaft van passieve zinnen actieve zinnen en andersom.	8
Gebruikt en kiest de juiste verwijswwoorden (woorden als waarmee, daarop, daarmee, erop e.a.).	8
Ontleedt bevelende zinnen.	8
Herkent persoonsvorm in zinnen met –er.	8
Gebruikt aanhalingstekens anders dan in directe rede.	8
Woordenschat en woordleerstrategieën	
Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 4/5 jaar.	1
Wijst het juiste plaatje aan na noemen van een woord.	1
Benoemt voorwerpen en plaatjes van aangeboden dagelijkse concrete inhoudswoorden.	1
Vraagt naar de naam en de betekenis van woorden als hij het woord niet weet.	1
Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 5/6 jaar.	2
Breidt zijn woordenschat met begrippen voor beginnende geletterdheid en beginnende gecijferdheid.	2
Wijst het juiste plaatje aan na omschrijving van een woord.	2
Beschrijft de juiste betekenis van de aangeboden woorden.	2
Gebruikt aangeboden woorden actief tijdens de taallessen (met correct gebruik van de lidwoorden).	2
Gebruikt de aangeboden woorden actief buiten de taallessen (met correct gebruik van de lidwoorden).	2
Werkt in tweetallen met woordvelden of woordwebben onder begeleiding van de leerkracht.	2
Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 6/7 jaar.	3
Breidt zijn woordenschat uit met meer functiewoorden.	3
Breidt zijn woordenschat met woorden die nodig zijn bij het lezen en het rekenen.	3
Leidt de betekenis van een woord af uit een plaatje.	3
Vraagt hulp en uitleg als hij een woord niet weet.	3

Gebruikt aangeboden woorden actief tijdens de taallessen (met correct gebruik van de lidwoorden)	3
Gebruikt de aangeboden woorden actief buiten de taallessen (met correct gebruik van de lidwoorden)	3
Werkt in tweetallen met woordvelden of woordwebben onder begeleiding van de leerkracht	3
Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 7/8 jaar.	4
Breidt zijn woordenschat uit met uitdrukkingen die meestal letterlijk zijn te interpreteren.	4
Leidt de betekenis van eenvoudige samengestelde woorden af uit de woordbouw.	4
Leidt de betekenis van een aantal woorden af uit de context van het woord.	4
Maakt een tekening bij woorden om ze te onthouden (als manier om woordenschat te consolideren).	4
Groepeert woorden om ze te onthouden.	4
Maakt associaties bij woorden(woordveld) om ze te onthouden.	4
Werkt zelfstandig met woordvelden.	4
Werkt met verzameltermen(categorienamen).	4
Werkt met gradaties in sterkte van betekenis.	4
Werkt met tegenstellingen.	4
Kent de betekenis van een aantal uitdrukkingen die meestal letterlijk zijn te interpreteren.	4
Werkt met het zelfstandig naamwoord.	4
Werkt met het werkwoord.	4
Werkt met het lidwoord.	4
Werkt met het vraagwoord.	4
Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 8/9 jaar.	5-6
Breidt zijn woordenschat uit met schooltaalwoorden.	5-6
Breidt zijn woordenschat uit met uitdrukkingen en gezegden (figuurlijk taalgebruik).	5-6
Breidt zijn leeswoordenschat uit.	5-6
Leidt de betekenis van een aantal leeswoorden af uit de context.	5-6
Leidt de betekenis van een woord af uit de woordbouw (voor- en achtervoegsel, verbuigingen, samengesteld woord).	5-6
Werkt met synoniemen (Leerlijn 12.1 Woordschat en woordleerstrategieën).	5-6
Werkt met collocaties (vaste woorden die niet afzonderlijk te gebruiken zijn).	5-6
Kent de betekenis van een aantal frequent voorkomende uitdrukkingen en gezegden met en figuurlijk deel	5-6
Werkt met het verwijfswoord.	5-6
Werkt met het verbindingswoord.	5-6
Werkt met het bijvoeglijk naamwoord.	5-6
Werkt met andere talen (engels of thuistaal)	5-6
Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 9/10 jaar.	6-7
Begrijpt en gebruikt diverse uitdrukkingen en gezegden.	6-7
Gebruikt een eenvoudig woordenboek om woorden te leren.	6-7
Maakt bij het afleiden van de betekenis van een woord gebruik van relaties tussen woorden (tegenstellingen, synoniemen, gradaties in sterkte van betekenis).	6-7
Past geleerde woordleer- en onthoudstrategieën zelfstandig toe na hierop gericht te zijn.	6-7
Werkt met homoniemen.	6-7
Werkt met het enkelvoud en meervoud.	6-7
Werkt met het onderwerp.	6-7
Werkt met de persoonsvorm.	6-7
Werkt met het hele werkwoord.	6-7
Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 10/11 jaar.	7-8
Breidt zijn woordenschat uit met vaktaalwoorden (verdampen, gewassen).	7-8
Breidt zijn woordenschat uit met signaalwoorden (mits, indien, hierna, daarna, echter, daarom).	7-8

Gebruikt een woordenboek om woorden te leren.	7-8
Kiest de juiste betekenis in het woordenboek.	7-8
Maakt een eigen woordenlijst / woordkaartjes om woorden te onthouden.	7-8
Past geleerde woordleer- en onthoudstrategieën zelfstandig toe.	7-8
Kent de betekenis van en aantal spreekwoorden.	7-8
Werkt met het voltooid deelwoord.	7-8
Werkt met het werkwoordelijk gezegde.	7-8
Werkt met jongerentaal.	7-8
Werkt met dialect/standaardtaal.	7-8
Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 11/12 jaar.	8
Breidt zijn woordenschat uit met spreekwoorden.	8
Definieert de betekenis van woorden op verschillende manieren (onder- en bovengeschiedte begrippen, letterlijke en figuurlijke betekenis, relaties tussen woorden, toelichten van betekenis in de context).	8
Gebruikt met hulp een tweetalig woordenboek om woorden te leren.	8
Kiest de juiste betekenis in het woordenboek (Leerlijn 12.1 Woordenschat en woordleerstrategieën).	8
Technisch lezen	
Deelt een zin op in woorden.	1
Deelt samengestelde woorden op in afzonderlijke componenten.	1
Deelt woorden op in klankgroepen.	1
Verbindt klankgroepen tot woorden.	1
Zegt samen met iemand anders rijmpjes op.	1
Zegt individueel rijmpjes op.	1
Herkent eindrijm.	1
Past eindrijm toe: ontdekt en produceert zelf eindrijm.	1
Herkent beginrijm in langgerekte woorden.	2
Herkent beginrijm in gewoon uitgesproken woorden.	2
Past beginrijm toe.	2
Maakt de beginklank van een woord los van de rest van het woord.	2
Synthetiseert drieklankwoorden (mkm) auditief.	2
Benoemt een aantal letters correct.	2
Herkent direct de lidwoorden de, het en een (AVI-START).	3
Herkent simpele woorden, zoals teen, boom, boot, etc. (AVI-START).	3
Leest zinnen met ongeveer 6 woorden zonder hoofdletters (AVI-M3).	3
Leest korte zinnen met één zin per regel (AVI-M3).	3
Leest geen samengestelde zinnen (AVI-M3).	3
Benoemt vlot alle grafemen (AVI-M3).	3
Leest eenlettergrepige woorden zonder leesmoelijkheden (AVI-M3).	3
Leest vlot klankzuivere (M)K(M) (jaap, om, juf, ik, pen, boos) (AVI-M3).	3
Leest zinnen met ongeveer 7 woorden (AVI-E3).	3
Leest één zin per regel met hoofdletters (AVI-E3).	3
Leest vlot nevenschikkende samengestelde zinnen (AVI-E3).	3
Leest vlot eenvoudige tweelettergrepige of samengestelde woorden (ro-ver, voet-bal) (AVI-E3).	3
Leest vlot eenlettergrepige woorden eindigend op dt, ng of nk (AVI-E3).	3
Leest vlot twee en drie medeklinkers vooraan en/of achteraan MKMM/ MMKM/ MMKMM, MMMKM MKMMM (AVI-E3).	3
Leest vlot verkleinwoorden (AVI-E3).	3
Leest zinnen met ongeveer 8 woorden met de juiste intonatie (AVI-M4).	4

Leest vlot korte zinnen die betekenisvol zijn afgebroken en doorlopen op de volgende regel (iedere zin begint op een nieuwe regel) (AVI-M4).	4
Leest samengestelde zinnen, nevenschikkend en onderschikkend (AVI-M4).	4
Leest vlot alle typen eenlettergrepen en tweelettergrepen en drieletterige woorden zonder leesmoelijkheden (AVI-M4).	4
Leest met een middelgroot lettertype (AVI-M4).	4
Leest een doorlopende tekst met zinnen van ongeveer 9 woorden (AVI-E4).	4
Leest drie- en meerlettergrepen woorden met het voorvoegsel ge-, be-, ver- zonder leesmoelijkheden (AVI-E4).	4
Leest woorden op -tie uitgesproken als -/tsie/ (AVI-E4).	4
Leest leenwoorden zonder afwijkende klank-tekenrelaties (portemonnee, diskette) (AVI-E4).	4
Leest zinnen met ongeveer 10 woorden met de juiste intonatie (AVI-M5).	5-6
Leest samengestelde zinnen (AVI-M5).	5-6
Leest drie- en meerlettergrepen woorden zonder leesmoelijkheden (AVI-M5).	5-6
Leest waar nodig de klanken -c- als /k/, -c- als /s/, ch als /sj/ en g als /zj/ (AVI-M5).	5-6
Leest woorden met een -y-, -x-, -'s, 's- (AVI-M5).	5-6
Leest woorden die eindigen op -y (AVI-M5).	5-6
Leest meerlettergrepen woorden met -tie erin (vakantiepret) (AVI-M5).	5-6
Leest meerlettergrepen woorden met -i als /ie/ (sigaretten) (AVI-M5).	5-6
Leest woorden eindigend op open lettergreep: domino, piano (AVI-M5).	5-6
Leest met een klein lettertype (AVI-M5).	5-6
Leest zinnen met ongeveer 10 á 11 woorden met de juiste intonatie (AVI-E5).	5-6
Leest alle drie- en meerlettergrepen woorden zonder leesmoelijkheden (AVI-E5).	5-6
Leest woorden met -ch- als /sj/-, -ge als -/zje/-, -eau- als -/oo/- (AVI-E5).	5-6
Leest woorden eindigend op -isch (AVI-E5).	5-6
Leest zinnen met ongeveer 11 woorden met de juiste intonatie (AVI-M6).	6-7
Leest meerlettergrepen woorden met -ou- als/oe/ (AVI-M6).	6-7
Leest drie- en meerlettergrepen woorden met leesmoelijkheden (AVI-M6).	6-7
Leest woorden met de lettercombinatie -air- (AVI-M6).	6-7
Leest meerlettergrepen en laagfrequente leenwoorden (AVI-M6).	6-7
Leest woorden met een trema (AVI-M6).	6-7
Leest woorden met meerdere open lettergrepen (materialen) (AVI-M6).	6-7
Leest zinnen met ongeveer 11 á 12 woorden met de juiste intonatie (AVI-E6).	6-7
Leest meerlettergrepen woorden met -eau erin (bureaustoel) (AVI-E6).	6-7
Leest meerlettergrepen woorden die eindigen op -ele, eaal, ueel, of iele (AVI-E6).	6-7
Leest eigentijdse nieuwe woorden (e-mailen) (AVI-E6).	6-7
Leest alle woordtypen (AVI-E6).	6-7
Leest zinnen met ongeveer 12 á 13 woorden met de juiste intonatie (AVI-M7).	6-7
Leest zinnen met ongeveer 13 á 14 woorden met de juiste intonatie (AVI-E7).	6-7
Leest zinnen met meer dan 14 woorden met de juiste intonatie (AVI-PLUS).	8
Temporele ordening	
Zegt een reeks van 3 woorden in de goede volgorde na.	1
Benoemt het laatste woord van een zin of een reeks.	1
Benoemt het eerste woord van een zin of een reeks.	1
Zegt een reeks van 4 tot 5 woorden in de goede volgorde na.	2
Wijst een bepaalde letterpositie in een woord aan (een kruisje zetten in het hok waar je de letter hoort).	2
Benoemt de eerste klank van een woord.	2
Benoemt de laatste klank van een woord.	2
Auditieve discriminatie	

Herkent een trefwoord in een reeks of verhaal.	1
Geeft aan of twee woorden hetzelfde of verschillend zijn.	1
Herkent afzonderlijke woorden in een zin (legt een blokje voor ieder woord).	1
Herkent een klank in reeks losse klanken.	1
Herkent dezelfde klank in twee woorden.	1
Onderscheidt verschillende klanken (fonemen) binnen een woord.	2
Hoort het verschil tussen lange en korte woorden.	2
Visuele discriminatie	
Wijst grote verschillen tussen plaatjes aan.	1
Herkent details in een afbeelding.	1
Herkent een (afwijkende of gelijke) letter tussen andere letters en in woorden (duidelijk verschil).	1
Herkent een bepaald woord tussen andere woorden.	1
Herkent een bepaald woord tussen andere woorden	2
Herkent een bepaalde letter tussen (gelijke en andere) letters en in woorden (gering verschil).	2
Visuele analyse	
Herkent grafemen van een woord (in een rij losse grafemen het juiste grafeem omcirkelen).	2
Deelt een woord op in losse grafemen.	2
Deelt samengestelde woorden op in afzonderlijke componenten..	2
Leesbegrippen	
Wijst aan wat een boek is.	1
Gebruikt de begrippen verhaal/ boek lezen.	1
Wijst de leesrichting aan (links naar rechts).	1
Kent de begrippen: voorste, middelste.	1
Kent de begrippen: woord, zin, regel en bladzijde.	1
Kent de begrippen: daarna, ervoor, volgende, erachter, eerste, tweede, klank, letter.	2
Kent de betekenis van een punt.	2
Gebruikt de begrippen: woord, zin, regel en bladzijde.	2
Kent de betekenis van een vraagteken en een uitroepteken.	3
Kent de betekenis van een komma en een hoofdletter.	3
Auditieve synthese	
Voegt woorden samen tot één woord (deur-bel).	1
Rijmt op een eenlettergrepig woord met begin- en eindrijm(bus – kus boos-boot).	2
Voegt klankgroepen samen tot een nieuw woord.	2
Voegt woorden samen tot een zin.	2
Voegt losse klanken van twee- en drieletterwoorden samen tot een woord.	2
Voegt losse klanken van woorden met medeklinkercombinaties samenvoegen tot een woord.	3
Visuele synthese	
Leest vlot MKM wisselrijtjes met eindrijm.	3
Leest vlot MKM wisselrijtjes met beginrijm.	3
Leest vlot MKMM en MMKM wisselrijtjes met eindrijm en beginrijm.	3
Klank-tekenkoppeling	
Kent ongeveer 10 letters.	2
Koppelt het juiste foneem aan het waargenomen grafeem (met bekende grafemen).	2
Koppelt aan elk grafeem het juiste foneem (36 grafemen).	2
Begrijpend lezen en studerend lezen	
Begrijpt de betekenis van veel voorkomende logo's en picto's.	1
Begrijpt dat illustraties en tekst een samenhangend geheel vormen.	1

Begrijpt dat tekenen en tekens produceren mogelijkheden bieden tot communicatie.	1
Geeft aan dat je een geschreven woord kan uitspreken.	1
Spreekt verwachtingen uit aan de hand van omslag en illustraties.	2
Begrijpt het permanente karakter en communicatieve doel van iets wat geschreven is (bijv. namenlijst).	2
Leest woorden als globale eenheden (eigen naam, namen van personen, dingen, logo's en merknamen).	2
Geeft betekenis aan zelf gelezen woorden en zinnen	3
Weet dat de zinnen in een tekst met elkaar verband houden.	3
Benoemt het onderscheid tussen lezen en schrijven.	3
Herkent 2 tekstsoorten waaronder een informatieve tekst en een fictionele tekst.	4
Past de bij de tekstsoort horende strategieën toe bij het lezen van teksten	4
Voorspelt de inhoud op basis van titel en illustraties.	4
Bedenkt wat hij al weet voor de tekst gelezen wordt.	4
Geeft moeilijke woorden aan en gebruikt enkele manieren om de betekenis te achterhalen(woordhulp).	4
Weet enkele vragen over de tekst aan te geven.	4
Trekt conclusies(afleidingen) en beantwoordt vragen op basis van concrete aanwijzingen in de tekst.	4
Herkent in een duidelijk gestructureerde tekst de tijdsopvolging (plaats, gebeurtenis, mens).	4
Bepaalt de functie van de volgende leestekens: punt, vraagteken, (uitroepetekens), hoofdletter.	4
Geeft na het lezen aan waar de tekst over gaat.	4
Vertelt wat hij van een gelezen tekst vindt.	4
Koppelt verwijswaarden aan antecedenten.	4
Past de bij de tekstsoort horende strategieën toe bij het lezen van teksten.	5-6
Ziet aan het uiterlijk van een tekst waarin hij staat(bijv. boek, krant, internet).	5-6
Voorspelt de inhoud op basis van kopjes, lezen van enkele zinnen etc.	5-6
Herkent alinea's.	5-6
Herkent de briefvorm.	5-6
Lost het probleem van een moeilijke zin of zinnen op(herlezen etc.).	5-6
Herkent aan de hand van signaalwoorden de volgorde en vraag/antwoord structuur in een tekst.	5-6
Visualiseert een tekst(schema, web).	5-6
Bepaalt de functie van leestekens: komma, dubbele punt, aanhalingstekens, puntjes.	5-6
Onderscheidt verschillende soorten teksten, zoals verhalende, informatieve, directieve, beschouwende en argumentatieve teksten.	5-6
Herkent de structuur van verhalende teksten.	5-6
Koppelt verwijswaarden aan antecedenten (Leerdoel 4.2 Begrijpend lezen en studerend lezen).	5-6
Herkent een meningtekst.	6-7
Herkent de inleiding bij een tekst en de opbouw in delen.	6-7
Herkent de grafische vormgeving van een tekst.	6-7
Past de bij de tekst horende strategieën toe bij het lezen van teksten op .	6-7
Ziet aan de signaalwoorden dat er sprake is van voorbeeld-, middel-doel- en oorzaak/gevolgstructuren in de tekst.	6-7
Geeft het belangrijkste in een alinea aan.	6-7
Stelt zichzelf vragen tijdens het lezen.	6-7
Trekt conclusies op basis van concrete en minder concrete aanwijzingen in een tekst.	6-7
Illustreert zijn waardering van een tekst met specifieke passages.	6-7
Past zelfstandig en op eigen initiatief de bij de teksten horende strategieën toe bij het lezen van teksten	7-8
Herkent tabellen en grafieken.	7-8

Voorspelt de inhoud van een tekst op basis van meerdere vormkenmerken.	7-8
Past studievaardigheden toe om informatie te leren onthouden.	7-8
Herkent diverse signaalwoorden en verbindingswoorden tussen zinnen.	7-8
Herkent diverse verwijswwoorden en waar ze naar verwijzen.	7-8
Ziet aan de signaalwoorden dat er sprake is van voorwaardelijke en vergelijkingsstructuren in een tekst.	7-8
Leidt betekenisrelaties tussen zinnen en alinea's af en herkent inconsistenties.	7-8
Herkent de structuur van verschillende soorten teksten.	7-8
Beoordeelt teksten op hun waarde.	7-8
Leest teksten zo vlot dat woordherkenning tekstbegrip niet in de weg staat.	7-8
Leidt de betekenis van een enkel onbekend woord af uit de context.	7-8
Leest alle tekstsoorten die aan de orde zijn geweest met zelfstandige toepassing van de leesstrategieën m.a.w. weet hoe hij de verschillende teksten moet lezen en hoe hij hieruit relevante informatie kan krijgen.	8
Stelt en beantwoordt voor, tijdens en na het lezen zelfstandig en op eigen initiatief een aantal vragen.	8
Plant, stuurt, bewaakt en controleert het eigen leesgedrag.	8
Bepaalt de strekking van een tekst.	8
Geeft de hoofdgedachte van de tekst weer.	8
Onderscheidt hoofd- en bijzaken.	8
Informatie verwerven en weergeven	
Zegt het alfabet op en wijst de plaats aan van de letters in het alfabet.	4
Plaatst woorden in alfabetische volgorde op grond van de beginletter.	4
Plaatst woorden in volgorde op basis van de eerste 2 beginletters.	5-6
Zoekt snel informatie op die alfabetisch is geordend.	5-6
Zoekt informatie op in een kinderwoordenboek, met behulp van een eenvoudige trefwoordenlijst of inhoudsopgave.	5-6
Vindt informatie in eenvoudige schema's.	5-6
Verzamelt informatie voor een tekst uit aangereikte informatiebronnen bijv. Informatieve boekjes en tijdschriften.	5-6
Onderstreept belangrijke informatie.	5-6
Geeft de gevonden informatie in een voorgestructureerd schema weer.	5-6
Geeft de hoofdcomponenten uit de gevonden informatie weer(W en H vragen).	5-6
Vindt informatie in informatieve boeken en tijdschriften gebruikmakend van de inhoudsopgaven.	6-7
Vindt informatie in trefwoordenregisters.	6-7
Zoekt voor een werkstuk of spreekbeurt informatie in de schoolbibliotheek of documentatiecentrum.	6-7
Verzamelt voor een werkstuk of spreekbeurt informatie uit verschillende soorten bronnen (internet, tijdschriften, boeken, interview).	6-7
Vindt informatie in tabellen, grafieken of schema's.	6-7
Vindt informatie in schema's.	6-7
Vindt informatie op het internet met behulp van zoektermen.	6-7
Maakt aantekeningen.	6-7
Vindt informatie in een (jeugd) encyclopedie.	7-8
Zoekt gericht informatie in mappen en bestanden op de (bibliotheek)computer.	7-8
Gebruikt een (jeugd)woordenboek.	7-8
Maakt een schema, uittreksel of samenvatting van een verhalende of informatieve tekst.	7-8
Benoemt de betekenis en functie van verschillende informatiebronnen, zoals woordenboeken, encyclopedieën, week- en dagbladen, reisgidsen en internet.	7-8
Zoekt informatie op in duidelijk geordende naslagwerken zoals woordenboeken of telefoongids.	8
Vergelijkt informatie uit verschillende teksten en verschillende typen bronnen met elkaar.	8
Onderscheidt waardevolle en niet waardevolle informatie van het internet.	8

Expliciteert relaties met de tekst bij het lezen van schematische informatie.	8
Meningen over geschreven taal en conclusies trekken	
Praat mee over bekeken informatieve prentenboeken en foto's in tijdschriften.	2
Herkent de verschillen en overeenkomsten tussen foto's (in tijdschriften).	2
Vergelijkt verschillende boeken en teksten over hetzelfde thema en let daarbij op de verschillen (verschillende invalshoek).	3
Vergelijkt een zelfgeschreven tekst over een onderwerp met die van een medeleerling.	4
Ervaart dat iemand anders een andere invulling van hetzelfde onderwerp kan hebben.	4
Vertelt wat hij van een tekst vindt.	4
Ervaart dat iemand anders een ander waardeoordeel over een tekst kan hebben.	4
Geeft aan wat hij aan bepaalde informatie heeft.	4
Vertelt wat hij van de inhoud van een tekst vindt en illustreert dit met voorbeelden en argumenten.	5-6
Vergelijkt gevonden informatie uit verschillende bronnen met elkaar en geeft er een waardeoordeel over.	5-6
Herkent het verschil tussen een betogende en een informatieve tekst.	6-7
Onderscheidt feiten en meningen in een betogende tekst (vooral met signaalwoorden als 'ik vind').	6-7
Herkent het doel van de schrijver in een betogende tekst (overtuigen en tot actie overhalen in een advertentietekst).	6-7
Vergelijkt eigen mening met de mening in de tekst en formuleert een eigen mening.	6-7
Stelt zichzelf tijdens het lezen vragen over relevantie, betrouwbaarheid, mening of feit (kritisch lezen).	7-8
Merkt onjuistheden of tegenstrijdigheden in een tekst op.	7-8
Schat zelfstandig het waarheidsgehalte van informatie in en gaat na of dit uit betrouwbare bron komt (o.a. bij website).	7-8
Herkent technieken om te overreden in reclameteksten.	7-8
Onderbouwt de eigen mening met argumenten (Leerlijn 7.1 Meningen over geschreven taal en conclusies trekken).	7-8
Analyseert argumenten voor een mening en vergelijkt dit met eigen mening.	8
Selecteert informatie op internet kritisch met het oog op betrouwbare en onbetrouwbare bronnen.	8
Interpreteert informatie en meningen die dichtbij hem staan.	8
Verwoordt een oordeel over een tekst(deel).	8
Verwoordt de bedoeling van de schrijver.	8
Lees- en schrijfmotivatie	
Is nieuwsgierig naar lezen en schrijven en stelt daar vragen over.	1
Kiest aan de hand van het plaatje op de omslag en de illustraties boeken uit.	1
Begrijpt het begrip bladzijde.	1
Begrijpt dat illustraties en tekst een samenhangend geheel vormen (Leerlijn 9.1 Lees en schrijfmotivatie).	1
Bekijkt uit zichzelf met regelmaat een (digitaal)(prenten) boek of tijdschrift.	2
Voorspelt aan de hand van de omslag (het plaatje) van een boek een onderwerp uit het boek.	2
Is actief bezig in de lees/schrijfhoek met lezen en schrijven/heeft plezier in het 'lezen' en 'schrijven' van briefjes, woorden, letters.	2
'Leest' zelf een verhaal voor aan bijv. klasgenootje of knuffel.	2
Praat over teksten.	2
Vertelt wat hij van een verhaal of andere tekst vindt.	2
Spreekt zijn waardeert uit over een tekst.	2
Ziet/ervaart taal als een communicatie- en expressiemiddel waarmee je dagelijks omgaat.	2
Leest dagelijks ± 15 minuten in zelf gekozen teksten of boeken (vrij lezen).	3
Luistert naar voorgelezen verhalen, gedichten en andere teksten.	3
Herkent enkele verhaalgenres zoals sprookjes, historische verhalen.	3
Toont belangstelling voor verhalende (waaronder poëzie) en informatieve teksten.	3

Leest dagelijks ±30 minuten in zelfgekozen teksten of boeken.	4
Leest voor aan klasgenoten.	4
Praat met klasgenoten over gelezen boeken.	4
Doet mee aan allerlei activiteiten rond boeken (invullen leeslogboeken, creatieve activiteiten).	4
Ziet lezen en schrijven als dagelijkse routines.	4
Schrijft verschillende korte tekstjes.	4
Kiest aan de hand van de samenvatting op de achterkant zelf de boeken uit.	4
Geeft een beargumenteerd mondeling of schriftelijk oordeel over een gelezen tekst/boek (ik vind het leuk omdat..).	4
Bezoekt bibliotheek en schoolmediatheek.	4
Kiest zelfstandig een geschikte tekst en leest die voor zichzelf.	5-6
Herkent verschillende genres waaronder humoristische verhalen en verhalen uit andere culturen.	5-6
Heeft enig inzicht in een voorkeur voor bepaalde voor bepaalde teksten en boeken (ontwikkelt leesvoorkeur/literaire smaak).	6-7
Praat en discussieert met klasgenoten over gelezen boeken (aan de hand van stellingen).	6-7
Zoekt zelfstandig boeken en teksten in de bibliotheek.	6-7
Onderkent het persoonlijk en maatschappelijk belang van geletterdheid.	6-7
Beschrijft en beargumenteert eigen voorkeur voor soorten boeken, genre of auteur (ik houd van spannende verhalen/auteur omdat..).	7-8
Kiest boeken op basis van eigen voorkeur voor onderwerpen en/of auteurs.	7-8
Oefent het voordrachtslezen.	7-8
Leest voorbereid een prentenboek voor aan kleuters.	8
Leest belevend* jeugdliteratuur, waarbij de teksten zijn geschreven in alledaagse taal en nauw aansluiten bij de belevingswereld van de leerling.	8
Leest teksten met een heldere, eenvoudige structuur en waarin spannende gebeurtenissen elkaar in hoog tempo opvolgen.	8
Herkent basale structurelementen, zoals wisselingen van tijd en plaats, rijm en versvorm.	8
Vat gedichten en verhaalfragmenten, zoals begin, eind en climax, samen.	8
Legt uit hoe een personage zich voelt.	8
Legt relaties tussen de tekst en de werkelijkheid.	8
Wijst dramatische passages aan in de tekst.	8
Herkent verschillende emoties in de tekst, zoals verdriet, boosheid en blijdschap.	8
Verwoordt zijn sympathie of antipathie voor bepaalde personages*.	8
Evalueert de tekst met emotieve argumenten, zoals spannend, meeslepend, grappig, ontroerend*.	8
Geeft aan in welke fictievormen hij geïnteresseerd is*.	8
Wisselt leeservaringen uit met medeleerlingen*.	8
Herkent eenvoudige beeldspraak.	8
Herkent letterlijk en figuurlijk taalgebruik.	8
Bepaalt in welke mate de personages en gebeurtenissen herkenbaar en realistisch zijn.	8
Typeert personages zowel innerlijk als uiterlijk.	8
Strategisch schrijven	
Begint interesse te krijgen in geschreven taal en de functies daarvan (communicatief en permanent).	1
Vraagt de leerkracht om iets op te schrijven.	1
'Schrijft' d.m.v. tekeningetjes, krabbels, reeksen letterachtige vormen of letters.	1
Geeft aan dat een gesproken woord op papier of met audiovisuele middelen kan worden vastgelegd.	1
Geeft aan dat je een geschreven woord kan uitspreken (Leerlijn 5.1 Strategisch schrijven (stellen)).	1
Beseft dat je met letters woorden kunt maken.	2
Schrijft of kopieert enkele letters.	2

Schrijft herkenbare klank-tekenkoppelingen waarbij één of meer letters staan voor een heel woord.	2
Legt, schrijft of stempelt woordjes (na) of typt op de computer.	2
Schrijft (stukje van) eigen naam.	2
Gebruikt geschreven taal als communicatiemiddel.	2
Herkent alle letters m.u.v. de x, y en q en benoemt deze letters fonetisch.	2
Schrijft woorden bij een plaatje of werkje.	3
Schrijft een woord correct zoals het klinkt.	3
Schrijft eenvoudige korte functionele teksten, zoals lijstjes, briefjes, opschriften en verhaaltjes bij plaatjes.	3
Onderscheidt verschillende woorden in zinnen.	3
Schrijft korte functionele teksten zoals antwoorden op vragen, briefjes, afspraken, boodschappenlijstje, uitnodiging, lijstjes.	4
Schrijft een voorgestructureerde tekst af bijv. verhaaltje afschrijven.	4
Verzamelt materiaal voor het schrijven van een tekst via brainstormen.	4
Controleert met behulp van anderen zijn eerste versie op inhoud.	4
Verwerkt verbeterpunten in zijn definitieve tekst.	4
Weet dat bij het schrijven de geleerde spellingsregels kunnen worden toegepast.	4
Verwerkt opmerkingen van de leerkracht over spelling en interpunctie (hoofdletter, punt, vraagteken) in zijn definitieve tekst.	4
Schrijft langere verhalende teksten.	5-6
Schrijft korte teksten met de juiste spelling en interpunctie.	5-6
Schrijft eenvoudige informatieve teksten bijv. beschrijving van voorwerp, plaatje.	5-6
Stelt voor het schrijven het onderwerp vast(waarover ga ik schrijven?).	5-6
Stelt voor het schrijven het lezerspubliek vast (voor wie ga ik schrijven?).	5-6
Stelt voor het schrijven het schrijfdoel vast(Waarom schrijf ik? Wat wil ik met de tekst bereiken/).	5-6
Verzamelt materiaal uit enkele bronnen die beschikbaar zijn en ordent dit.	5-6
Past bij het schrijven van een tekst de geleerde spellingsregels toe.	5-6
Gebruikt bij de tekst passende woorden en formuleert in hele zinnen (enkelvoudig).	5-6
Formuleert gedachten en gevoelens in enkelvoudige zinnen.	5-6
Kent de kenmerken van een aantal tekstsoorten zoals informatieve, verhalende, directieve, beschouwende en argumentatieve tekst.	5-6
Schrijft verschillende soorten teksten (verhalend, informatief, directief, beschouwend en argumentatief.	6-7
Verzamelt voor het schrijven van een informatieve tekst informatie uit diverse bronnen en ordent dit.	6-7
Gebruikt bij het schrijven de juiste interpunctie: komma, puntjes.	6-7
Formuleert gedachten en gevoelens middels de juiste woorden in samengestelde zinnen.	6-7
Stelt voor het schrijven het schrijfdoel en het lezerspubliek vast.	7-8
Past bij het schrijven van een tekst diverse tekstconventies toe.	7-8
Controleert zijn eerste versie zelfstandig op inhoud, zinsbouw en geleerde spelling en interpunctie.	7-8
Formuleert in enkelvoudige en samengestelde zinnen.	7-8
Past bij het schrijven van een tekst interpunctieregels toe	7-8
Schrijft een informatieve tekst.	7-8
Schrijft een briefje, kaart of e-mail om informatie te geven, iemand te bedanken, te feliciteren, uit te nodigen etc.	7-8
Schrijft een korte boodschap met eenvoudige informatie.	7-8
Hanteert tijdens het schrijven het verschil tussen formele en informele situaties.	7-8
Schrijft een tekst met titel en relevante tussenkopjes.	7-8
Vult een eenvoudig standaardformulier in.	7-8
Besteedt aandacht aan lay-out en vormgeving.	7-8

Schrijft korte eenvoudige teksten over alledaagse onderwerpen of over onderwerpen uit de directe leefwereld.	8
Schrijft een werkstuk waarbij informatie uit verschillende bronnen wordt samengevat. (De informatie is zodanig geordend dat de lezer de gedachtegang gemakkelijk kan volgen en het schrijfdoel bereikt wordt).	8
Reflecteert voor, tijdens en na het schrijven op de tekst en het schrijfproces.	8
Gebruikt variatie in zinsbouw, woordkeus, afwisseling beschrijving en handeling, niet clichématig taalgebruik e.d.(stilistische kenmerken).	8
Maakt aantekeningen en geeft deze gestructureerd weer.	8
Schrijft eigen ideeën, fantasieën en ervaringen op in een verhaal, een informatieve tekst of in een gedicht.	8
Gebruikt de juiste aanhef bij een formele brief (Geachte, Beste, Hoogachtend, Met vriendelijke groet).	8
Voorziet een brief op de gebruikelijke plaats van datering, adressering, aanhef en ondertekening.	8
Schrijft e-mails of informele brieven waarbij gevoelens of meningen worden uitgedrukt.	8
Schrijft notities, berichten en instructies waarin eenvoudige direct relevante informatie wordt overgebracht.	8
Stelt een advertentie op om bijvoorbeeld spullen te verkopen.	8
Maakt een collage, een krant of een muurkrant.	8
Schrijft een tekst met een duidelijke inleiding, kern en slot.	8
Technisch schrijven	
Herkent tekensystemen zoals pictogrammen, gebarentaal en mimiek.	1
Voert symmetrische oefeningen uit vanuit schouder, elleboog, pols.	1
Voert alle parallelle bewegingen uit in de ruimte en op het platte vlak.	1
Tekent ontspannen met de voorkeurshand.	1
Maakt strek-, buig- en draaibewegingen van de vingers in combinatie met zijwaartse polsbewegingen.	1
Schrijft ontspannen met een driepuntspotloodgreep.	2
Behoudt tijdens het tekenen een correcte zit- en schrijfhouding.	2
Schrijft met de voorkeurshand.	2
Schrijft guirlandes, arcades, rechte (—), golf- (), zaaglijn (/), o-vorm (oo), losse halen (///) (zie toelichting).	2
Coördineert zijn hand, oog, arm en vingerbewegingen.	2
Behoudt tijdens het schrijven een correcte zit- en schrijfhouding.	3
Schrijft ontspannen met een driepuntspengreep.	3
Schrijft woorden met losse letters.	3
Schrijft met een correcte ligging van het schrijfschrift.	4
Verbindt met de juiste schrijfbeweging van kleine letters en/of hoofdletters.	4
Schrijft op kleine liniatuur.	4
Schrijft 30 letters per minuut.	5-6
Schrijft vlot alle letters	5-6
Schrijft vlot alle cijfers en leestekens.	5-6
Schrijft op enkelvoudig liniatuur met 2 ½ mm romphoogte.	5-6
Gebruikt de punt, het vraagteken, het uitroepteken en hoofdletters correct.	5-6
Schrijft 40 letters per minuut.	6-7
Beoordeelt zijn eigen handschrift op leesbaarheid en netheid.	6-7
Gebruikt de komma correct.	6-7
Schrijft 50-60 letters per minuut.	7-8
Schrijft (ook bij andere vakken) net handschrift.	7-8
Schrijft in blok, koord en bandschrift.	7-8
Gebruikt de dubbele punt correct.	7-8
Schrijft meer dan 60 letters per minuut.	8

Verbeterd zijn eigen handschrift.	8
Gebruikt aanhalingstekens correct.	8
Spelling	
Analyseert klankzuivere woorden in afzonderlijke klanken in de juiste volgorde (m/a/n,).	2
Koppelt enkele klanken aan letters (b, ij, aa, e, enz.).	2
Spelt klankzuivere woorden van twee- en drieklanken (zie voor verdere informatie de toelichting).	3
Spelt klankzuivere woorden met combinaties van twee medeklinkers (zie voor verdere informatie de toelichting).	3
Spelt woorden met twee medeklinkers achteraan, die met een tussenklank worden uitgesproken (melk, warm).	3
Spelt woorden met meer dan twee medeklinkers achter elkaar (markt, straat).	3
Spelt woorden met sch(r) (school, taalschrift).	3
Spelt woorden met ng of nk (bang, kring, streng).	3
Spelt woorden die zijn samengesteld met de geleerde woorden uit het aanbod van groep 3 (fietsbel, taalschrift)	4
Spelt woorden met f,v of s,z inclusief samenstellingen (vliegtuig, zwart).	4
Spelt woorden met aai,ooi,oei inclusief samenstellingen (nooit, gloeilamp).	4
Spelt woorden met eer, oor, eur inclusief samenstellingen (meer, kleurboek).	4
Spelt woorden met ij of ei inclusief samenstellingen (klein, schoolplein).	4
Spelt woorden met d of t achteraan inclusief samenstellingen (hond, kleinkind).	4
Spelt eenvoudige verkleinwoorden op -je of -tje (kusje, treintje).	4
Spelt woorden van twee klankgroepen waarvan de eerste onbeklemtoond is (gezin, verhaal).	4
Spelt woorden met ch(t) inclusief samenstellingen (lach, zonlicht).	4
Spelt woorden met uw,eeuw,ieuw inclusief samenstellingen (nieuw, sneeuwbus).	4
Spelt woorden met au of ou inclusief samenstellingen (gauw, lichtblauw).	4
Spelt woorden van twee klankgroepen waarvan de tweede onbeklemtoond is en met een -e- worden geschreven (goede, buiten).	4
Spelt woorden met de klanken aa, ee, oo, uu achteraan (ja, nee, zo, nu).	4
Spelt woorden van twee klankgroepen met de klanken aa, ee, oo, uu aan het einde van de eerste klankgroep (water, beker, molen, buren).	4
Spelt woorden van twee klankgroepen met de klanken a, e, i, o, u aan het einde van de eerste klankgroep. (appel, letter, zitten, koffer, julie).	4
Spelt woorden aan het begin van een zin en namen van personen met een hoofdletter (Petra, John, Demirbas).	5-6
Spelt woorden van twee klankgroepen waarvan de tweede onbeklemtoond is en met -ig of -lijk worden geschreven (aardig, moeilijk).	5-6
Spelt samenstellingen met meer dan twee medeklinkers na elkaar (valstrik, fietstocht).	5-6
Spelt woorden met twee klankgroepen waarin moeilijke letters als ei, ou/au en g/ch herhaald worden (paleis, vijver).	5-6
Zet een punt, vraagteken of uitroepetekens aan het eind van de zin.	5-6
Spelt verkleinwoorden op -je, -etje, -pje (vriendje, rolletje, bloempje).	5-6
Spelt woorden waar bij verlenging de f in een v of de s in een z verandert (brief-->brieven, boos-->boze).	5-6
Spelt woorden met -em, -elen, -enen, -eren (stiekem, kinderen, wandelen).	5-6
Oriënteert zich op het kennen van de noodzakelijke begrippen voor werkwoordspelling (onderwerp, werkwoord, persoonsvorm)	5-6
Oriënteert zich op het spellen van gewone werkwoorden in de tegenwoordige tijd (ik loop, jij loopt, wij lopen)	5-6
Kent de voor werkwoordspelling noodzakelijke begrippen (onderwerp, werkwoord, persoonsvorm e.d.).	6-7
Vervoegt en spelt gewone werkwoorden in de onvoltooid tegenwoordige tijd (wij lopen, ik loop, hij loopt).	6-7
Vervoegt en spelt bijzondere werkwoorden in de onvoltooid tegenwoordige tijd (hij heeft, jij bent).	6-7
Spelt woorden waarin de /s/ geschreven wordt als c (citroen, centrum).	6-7
Spelt woorden waarin de /k/ geschreven wordt als c (camera, risico).	6-7

Spelt woorden met de uitgangen: -tie (actie, politie), -teit (kwaliteit, universiteit), -heid (gezondheid, verkoudheid).	6-7
Spelt woorden waarin de /ie/ geschreven wordt als i. (piloot, uniform).	6-7
Zet een komma in een opsomming (ik eet brood, fruit en salade) en tussen bijvoeglijk naamwoorden ik heb een mooie, rode fiets).	6-7
Spelt woorden waarin de /zj/ geschreven wordt als g (giraf, horloge).	6-7
Spelt woorden die beginnen met 's ('s morgens, 's avonds).	6-7
Spelt woorden die eindigen op 's (auto's, diploma's).	6-7
Vervoegt en spelt werkwoorden op -den in de tegenwoordige tijd (wij vinden, ik vind, hij vindt).	7-8
Vervoegt en spelt werkwoorden zonder klankverandering in de verleden tijd, maar zonder dubbelvormen, als praten-praatten en zonder werkwoorden op -ven of -zen (ik maakte, zij hoorden)	7-8
Vervoegt en spelt werkwoorden zonder klankverandering in de verleden tijd met een dubbelvorm van -d of -t (ik raadde, jij stootte, wij landden).	7-8
Vervoegt en spelt werkwoorden met klankverandering in de verleden tijd (wij liepen, wij kochten, hij ging).	7-8
Gebruikt vraagtekens, uitroepetekens en aanhalings-tekens op de juiste wijze.	7-8
Spelt woorden waarin de /sj/ geschreven wordt als ch (chocola).	7-8
Spelt moeilijke Nederlandse woorden met een b aan het eind of in het midden (krab, ambtenaar, voetbalclub).	7-8
Spelt woorden waarin /t/ geschreven wordt als th (theater).	7-8
Spelt woorden met isch(e) (kritisch, logische).	7-8
Spelt aardrijkskundige, historische en godsdienstige namen en namen van instellingen met een hoofdletter (Zuid-Hollandse, Tweede Kamer).	7-8
Vervoegt en spelt voltooid deelwoorden, met uitzondering van dubbelvormen als gebeurt-gebeurd (gegeten, gepakt, gebeld)	7-8
Vervoegt en spelt voltooid deelwoorden, die bijvoeglijk gebruikt worden met wel of geen -n aan het einde (gekookte eieren, gebraden vlees).	7-8
Vervoegt en spelt werkwoorden op ven, fen of zen, sen in de onvoltooid tegenwoordige en verleden tijd (hij geeft, de juf verbaasde zich).	7-8
Vervoegt en spelt werkwoorden met klankverandering op -ten of -den in de onvoltooid verleden tijd (hij vond, zij vergat).	7-8
Spelt verkleinwoorden met de uitgangen etje, aatje, ootje, uutje of waarbij het grondwoord verandert (vriendinnetje, autootje, kettinkje, paadje).	7-8
Spelt woorden met de letter q (aquarium).	7-8
Spelt typisch Engelse leenwoorden (hij keepste, manager)	7-8
Spelt woorden met een trema (reünie, ruïne, knieën).	7-8
Spelt typisch Franse leenwoorden (café, bureau, trottoir)	7-8
Vervoegt en spelt voltooid deelwoorden van werkwoorden op ven, fen of zen, sen (beloofd, gereisd).	8
Vervoegt en spelt werkwoorden op -d en -t in de tegenwoordige tijd bij inversie persoonsvorm en onderwerp (word jij? houdt u? schudt hij?).	8
Vervoegt en spelt bijvoeglijk gebruikte voltooid deelwoorden met dubbelvormen: vergrote-vergrootte (het verlichte pad)	8
Spelt woorden met moeilijke letters: x (taxi, examen, excuses), y (hobby, gymnastiek).	8
Spelt woorden met iaal, ieel, ueel of eaal (ideaal, financieel).	8
Spelt stoffelijke bijvoeglijke naamwoorden (houten, wollen).	8
Spelt veelvoorkomende woorden die moeilijk zijn omdat ze op twee manieren kunnen worden uitgesproken of niet volgens de regels gespeld worden (agressief, onmiddellijk)	8
Spelt meervoud van woorden op onbeklemtoonde -es, -ik, en -et (perziken, dreumesen, monniken).	8
Spelt woorden met een koppelteken in een samenstelling, samengestelde aardrijkskundige namen, voor- en nabepalingen en vaste uitdrukkingen (auto-ongeluk, televisie-uitzending)	8
Spelt woorden met twee of meer open of gesloten lettergrepen (bemanning, terras).	8
Spelt woorden met een koppelteken in een samenstelling (auto-ongeluk, televisie-uitzending).	8
Spelling categorien	
MMK (pop, boom) M3	3
MMKM MKMM (klap, paars, broek) M3	3

MKMM MKMM (klap, paars, broek) E3	3
MMKMM (klomp, plant) E3	3
niet geschreven tussenklank (melk, berg) E3	3
drie medeklinkers (kunst, strik) E3	3
ng nk (slang) E3	3
f,v,s,z (zeef) E3	3
aai, ooi, oei (mooi) E3	3
samengestelde woorden (schooltas) E3	3
eer oor eur (beer) E3	3
sch(r) (schrik) M4	4
ng nk (donker) M4	4
f,v,s,z (ventiel) M4	4
verkleinwoord met uitgang je(s) of tje(s) M4	4
aai, ooi, oei (geloei waaier) M4	4
samengestelde woorden (snoepspot) M4	4
eer, oor, eur (doorn) M4	4
(voor- of achtervoegsels met) e klinkt als u (begin) M4	4
ei/ij (geit, spijker) M4	4
d klinkt als t (eend, fietsband) M4	4
ng nk (donker) E4	4
f,v,s,z (ventiel) E4	4
verkleinwoord met uitgang je(s) of tje(s) E4	4
aai, ooi, oei (geloei waaier) E4	4
samengestelde woorden (snoepspot) E4	4
eer, oor, eur (doorn) E4	4
(voor- of achtervoegsels met) e klinkt als u (begin) E4	4
ei/ij (geit, spijker) E4	4
d klinkt als t (eend, fietsband) E4	4
a,o,u (panda) E4	4
au(w), ou(w) (gauw, zout) E4	4
ch(t) (pech) E4	4
eeuw, uw, ieuw (nieuw) E4	4
Open lettergreep/ letterrover (bomen) E4	4
Gesloten lettergreep/letterzetter (bruggen) E4	4
ng nk (donker) M5	5-6
f,v,s,z (ventiel) M5	5-6
samengestelde woorden (snoepspot) M5	5-6
eer, oor, eur (monteur) M5	5-6
(voor- of achtervoegsels met) e klinkt als u (ouder bedrieger) M5	5-6
ei/ij (aardbei) M5	5-6
d klinkt als t (handvat) M5	5-6
a,o,u (euro) M5	5-6
au(w), ou(w) (verbouwen) M5	5-6
ch(t) (optocht, echo) M5	5-6
eeuw, uw, ieuw (leeuwin, zwaluw) M5	5-6
Open lettergreep/letterrover (papier) M5	5-6
Gesloten lettergreep/letterzetter (trommel) M5	5-6

ig, lijk (stevig) M5	5-6
verkleinwoord met uitgang je(s) of tje(s) na d/t, etje, pje (ringetje, hondje) E5	5-6
samengestelde woorden (snoepspot) E5	5-6
ei/ij (aardbei) E5	5-6
d klinkt als t (handvat) E5	5-6
au(w), ou(w) (verbouwen) E5	5-6
ch(t) (optocht, echo) E5	5-6
eeuw, uw, ieuw (leeuwin, zwaluw) E5	5-6
Open lettergreep (papier) E5	5-6
Gesloten lettergreep (trommel) E5	5-6
f/v s/z wissel (brave, huizen) E5	5-6
em, elen, enen, eren (kinderen, stiekem) E5	5-6
ig, lijk (lelijk) E5	5-6
samengestelde woorden (fietstocht) M6	6-7
ei/ij (aardbei, vijver) M6	6-7
d klinkt als t (handvat, mosterd) M6	6-7
au(w), ou(w) (gauw, verbouwen) M6	6-7
ch(t) (echo, gewicht) M6	6-7
Open lettergreep (soldaten) M6	6-7
Gesloten lettergreep (oppasser) M6	6-7
f/v s/z wissel (brave, huizen) M6	6-7
em, elen, enen, eren (kinderen, stiekem) M6	6-7
ig, lijk (stevig) M6	6-7
i als ie (minuut) M6	6-7
c klinkt als s (cel, december) M6	6-7
c klinkt als k (camera) M6	6-7
ei/ij (aardbei, vijver) E6	6-7
d klinkt als t (handvat, mosterd) E6	6-7
au(w), ou(w) (gauw, verbouwen) E6	6-7
Open lettergreep (soldaten) E6	6-7
Gesloten lettergreep (oppasser) E6	6-7
i als ie (minuut) E6	6-7
c klinkt als s (cel, december) E6	6-7
c klinkt als k (camera) E6	6-7
's ('s nachts) E6	6-7
tie als (t)sie (vakantie) E6	6-7
heid teit (kwaliteit) E6	6-7
g klinkt als zj (giraf) E6	6-7
au(w), ou(w) (gauw, verbouwen) M7	7-8
Open lettergreep (bewaking, notaris) M7	7-8
Gesloten lettergreep (bemanning) M7	7-8
i als ie (gitaar) M7	7-8
c klinkt als s (narcis, ceremonie) M7	7-8
c klinkt als k (actief, project) M7	7-8
's (zebra's 's ochtends) M7	7-8
tie als (t)sie (traditie) M7	7-8
heid teit (eenheid) M7	7-8

g klinkt als zj (horloge) M7	7-8
ch klinkt als sj (chef, machine) M7	7-8
hoofdletter (Pasen, Engelse, Noord-Holland) M7	7-8
th (theater, apotheek) M7	7-8
isch (alfabetisch, automatisch) M7	7-8
x (taxi, examen) M7	7-8
aatje, eetje, ootje, uutje, nkje (parapluitje) M7	7-8
au(w), ou(w) (gauw, verbouwen) E7	7-8
Open lettergreep (bewaking, notaris) E7	7-8
Gesloten lettergreep (bemanning) E7	7-8
i als ie (gitaar) E7	7-8
c klinkt als s (narcis, ceremonie) E7	7-8
c klinkt als k (actief, project) E7	7-8
's (zebra's 's ochtends) E7	7-8
b klinkt als p (krab, absoluut) E7	7-8
y (type, hobby) E7	7-8
trema (zeeën, ruïne) E7	7-8
hoofdletter (Pasen, Engelse, Noord-Holland) E7	7-8
th (theater, apotheek) E7	7-8
isch (alfabetisch, automatisch) E7	7-8
x (taxi, examen) E7	7-8
aatje, eetje, ootje, uutje, nkje (kettinkje) E7	7-8
Open lettergreep (economie) B8	8
Gesloten lettergreep (klassiek) B8	8
c klinkt als s (narcis, ceremonie) B8	8
c klinkt als k (score) B8	8
's (komma's) B8	8
b klinkt als p (krab, absoluut) B8	8
y (type, hobby) B8	8
trema (zeeën, ruïne) B8	8
tussen -n (blokkendoos, zonnehoed) B8	8
Frans leenwoord (bureau, journaal) B8	8
Engels leenwoord (team, keeper) B8	8
x (taxi, examen) E7.	8
iaal, ieel, ueel, eaal (speciaal, commercieel) B8	8
Stoffelijk bijvoegelijk naamwoorden (wollen) B8	8
Koppelteken (auto-ongeluk, oud-minister) doorstroomtoets	8
Werkwoordspelling	
ott t achter stam van zwak ww dat in ovt uitgang -te krijgt (jij pakt, zij fietst) E6	6-7
ott t achter stam van sterk ww (jij breekt, hij zwemt) E6	6-7
ott zwakke ww met stam op v en z (jij durft, zij bonst) E6	6-7
ott -t achter stam van zwak ww dat in o.v.t. de uitgang -de krijgt (jij tekent) E6,	6-7
ott bij inversie pv-ond: wel of geen -t achter een stam op -d (vraag of gebiedende wijs) E6	6-7
ovt zwak ww dat in o.v.t. de uitgang -te(n) of -de(n) krijgt (ik bakte, zij tekende, wij hoopten) E6	6-7
ott zwakke ww met stam op v en z (jij durft, zij bonst) M7	7-8
ott -t achter stam van zwak ww dat in o.v.t. de uitgang -de krijgt (jij tekent) M7	7-8
ott wel of geen -t achter een stam op -d (ik vind, jij onthoudt, hij verbindt, hij redt) M7	7-8

gebiedende wijs (enkelvoud) (bind ik? word jij? houdt u? schudt hij? houd je vast!) E7	7-8
ott -t achter stam van zwak ww dat in o.v.t. de uitgang -de krijgt (jij tekent) E7	7-8
ott wel of geen -t achter een stam op -d (ik vind, jij onthoudt, hij verbindt, hij redt) E7	7-8
ovt zwak ww dat in o.v.t. de uitgang -te(n) of -de(n) krijgt (ik bakte, zij tekende, wij hoopten) M7	7-8
ovt verdubbeling d of t bij zwak wwmet stam op -d of -t (ik raadde, jij stootte, wij landden) M7	7-8
ovt geen -t bij sterk ww dat in 2e en 3e persoon eindigt op -d (jij werd, zij hield, hij zond, zij stond) M7	7-8
ovt uitgang -sde(n) of -fde(n) bij zwak ww met stam op -z of -v (ik reisde, hij beefde, jullie verfden) M7	7-8
ovt zwak ww dat in o.v.t. de uitgang -te(n) of -de(n) krijgt (ik bakte, zij tekende, wij hoopten) E7	7-8
ovt verdubbeling d of t bij zwak wwmet stam op -d of -t (ik raadde, jij stootte, wij landden) E7	7-8
ovt geen -t bij sterk ww dat in 2e en 3e persoon eindigt op -d (jij werd, zij hield, hij zond, zij stond) E7	7-8
ovt uitgang -sde(n) of -fde(n) bij zwak ww met stam op -z of -v (ik reisde, hij beefde, jullie verfden) E7	7-8
vvt/vtt keuze voor eind-d of eind-t bijzwakke werkwoorden met een stam die niet eindigt op -d, -t, -v of -z (geblust, gewerkt) E7	7-8
vtt/vvt homofone gevallen (is beoordeeld, is verbrand) E7	7-8
vtt/vvt zwakke werkwoorden met stam op -d, -t, -v of -z (geprijsd; afgemeld) E7	7-8
wel of geen -n aan het eind; woorden met -d of -t aan het eind; het-woorden, vooraf lidwoord 'een'; homofone gevallen (de gekookte eieren; gegrild vlees; een huilend meisje; de vergrote foto) E7	7-8
ott wel of geen -t achter een stam op -d (ik vind, jij onthoudt, hij verbindt, hij redt) B8	8
ott bij inversie pv-ond: wel of geen -t achter een stam op -d (vraag of gebiedende wijs) B8	8
gebiedende wijs (enkelvoud) (bind ik? word jij? houdt u? schudt hij? houd je vast!) B8	8
ott homofone gevallen (het gebeurt, hij verdeelt) B8	8
ovt verdubbeling d of t bij zwak wwmet stam op -d of -t (ik raadde, jij stootte, wij landden) B8	8
ovt geen -t bij sterk ww dat in 2e en 3e persoon eindigt op -d (jij werd, zij hield, hij zond, zij stond) B8	8
vvt/vtt keuze voor eind-d of eind-t bijzwakke werkwoorden met een stam die niet eindigt op -d, -t, -v of -z (geblust, gewerkt) B8	8
vtt/vvt homofone gevallen (is beoordeeld, is verbrand) B8	8
vtt/vvt zwakke werkwoorden met stam op -d, -t, -v of -z (geprijsd; afgemeld) B8	8
wel of geen -n aan het eind; woorden met -d of -t aan het eind; het-woorden, vooraf lidwoord 'een'; homofone gevallen (de gekookte eieren; gegrild vlees; een huilend meisje; de vergrote foto) B8	8